

NNNP zavestno

29. septembra 1979... V mirno jesensko jutro so vrešče in zlovesče zarezale sirene... Potres, ljudje!

V pretesnih prostorih KS Lito-stroj je vrelo, zbirala se so vodstva DPO, štab CZ, odbor za LO... Poveljnik Rajko Žitko je takoj ukrepal...

Mihael Gomboc je s svojimi gasilci drvel na ruševine nekoč lepe, rumene hiše v Djakovičevi ulici. Tam se je zrušil strop in pod seboj pokopal stanovalce: 2 osebi težko poškodovani, 2 osebi zasuti... Ravnati so morali urno in preudarno. Prispela je tudi ekipa prve pomoči Pogačarjeva, Cajhnova, Kelnerjeva, Kerenčeva...

»Pazi! Ima poškodovano hrbtnico...«

Močnemu gasilcu so na pleča previdno naložili poškodovanca. Mladenič se je s težkim tovorom izkušeno in mehko prebijal skozi prašne ruševine. Še pet korakov, še dva koraka in ranjenca so zgrabile spretno ženske roke... Rešen!

Ta hip je bila stavba že zaščitena z enoto varnosti, vodja Ivo Vrhovec je nekoliko nervozno stopil na obhod, zveza je bila vzpostavljena...

Dolgo zateglo tuljenje, konec zračnega napada... Prekleta! Janez Merjasec predsednik SZDL Podutik je v štabu mračno povedal:

»Poln zadetek v hišo Petra Peklaja na Zlatku 56... Tam okoli mora biti zelo hudo...« Potem je sivi in odločni mož ukazal: »Gasilci in reševalci, takoj tja!«

»So, na poti...«

»Dobro...«

Janez Merjasec je kar slutil, da se bo zgodilo nekaj hudega, že zgodaj zjutraj so mu dostavili letak s sovražno vsebino...

Poveljnik reševalne akcije Janez Grum je takoj ocenil položaj. Hidranta v bližini ni, torej vodnjak! Motorika mora biti dvignjena nad rob, razdalja do goreče hiše 200 metrov! Vozniku gasilskega avtomobila je odločno pokazal na zlagoma se spuščajočo peščno pot in poveljeval:

»Cevi!«

Dvojica je dvigovala motoriko nad vodnjakov rob, gasilsko vozilo se je z odprtimi zadnjimi vrati spuščalo navzdol po poti, koluti lepo zviti platneni cevi so cepali na droben pesek, moštvo jih je spretno povezovalo...

»Voda!«, je kriknil Grum in zamišljeno dodal: »Tri...«

»Kaj tri?« je presenečeno vprašal pomočnik: »kaj?«

»Tri minute«, je pojasnil Grum.

»Tri minute smo potrebovali...«

Dvoje močnih sikajočih curkov je nenadoma butnilo v ogenj in valec se črn dim...

Metka Hiti, zdravnica in organizatorica postaje prve pomoči, je

še poslednjič skrbno pregledala pripravljeno. Zaupala je dekletom, vedela je da bodo med reševanjem dale vse od sebe. Veliko so se naučile zadnjih nekaj mesecev...

Vinko Weisseisner je nadzoroval reševanje. Opazil je, da je zmanjkalo nosil. Stekel je do križišča in pomahal mladincem pri kombiju:

»Nosila fantje...«

Šest ranjenih in poškodovanih se je že nabralo. Trojica deklet je na trdo podlago polagala fanta. Najmlajša mu je pravkar rahlo dvignila glavo in podnjjo potisnila lepo zloženo odejo. Pogleda sta se ujela, deklet je imelo nenadoma solze v očeh...

Čevljarški pomočnik, ki je imel zdrobljeno koleno in sta mu dve dekleti spretno nameščali nogo med deščice, je skoraj živalsko rjul:

»Ah, ah, boli...«

Spodaj na stezi je vodja patrolje oddelka Milice Šentvid Djuro Ivanković sporočal v mikrofoni:

»Da, reševanje je v teku... Da?«

»Da, red je zagotovljen, ekipe delujejo...«

Toni Zafran, pripadnik narodne zaščite je sredi ceste odločno dvignil roko:

»Stoj!«

Rumeni Volkswagen LJ 149-6... se je sunkovito ustavil. Dve

Utrinki učencev iz osnovne šole Vič

Pravočasno smo se umaknili iz goreče zgradbe. Vsi smo brez poškodb. Zaradi narasle vode smo se umikali po cesti pod Rožnik. Težav ni bilo. Izvedli smo učno uro glasbenega pouka – pesmica Tinček kurirček. Peli smo še druge partizanske pesmi.

3. in 4. vod 1. čete

Izpred šole na Nanoški ulici smo krenili ob 9.10 uri. Šli smo po poti proti kozarškemu mostu, v bližini kate-rega smo ujeli požigalca, ki se je močno upiral in nas je hotel celo podkupiti. Kljub temu smo ga pripeljali v štab na šoli. Po navodilih štaba civilne in narodne zaščite smo ga predali štabu civilne zaščite v krajevni skupnosti Vič.

2. vod 7. čete

Do mostu prišli v redu, prepodili jato fazanov; gremo naprej...

2. vod 5. čete

Učna ura je potekala ob spomeniku Janeza Kiklja. Obravnavali smo življenje in delo hrabrega kurirja, recitirali in peli smo partizanske pesmi. Ne glede na slabo vreme smo uspešno opravili naloge.

1. in 2. vod 3. čete

novinarski zijali sta grdo pogledovali skozi okno. Toni se je nasmehnil:

»Na glavno cesto ne moreta več, vse je zatrpano... Tule po stranskih poteh morata, velja?«

»Aha...«

Volkswagen je s polnim plinom zapeljal na ozki makadam...

Tomaž Lesar in Darko Rajer, učenca osnovne šole Ivan Novak-Očka sta sijala. Od hiše do hiše sta raznašala pozive za prostovoljno darovanje krvi in oblačil. Ljudje so jima lističe pobirali kot za stavo...

Jože Podpečan in Alojz Šargo sta v KS Edvarda Kardelja staknila glavi nad obvestilom, ki se je glasilo:

OBVESTILO KRAJANOM

Priporočamo, da budno opazujete okolico obrata SLOVIN, ki je zaradi lesa posebej nevarno za požare...

Komisija za informacije in propagando

Spogledala sta se:

»Dobro«, sta hkrati rekla:

»teče...«

Franc Slavec, Edvard Blatnik in Franc Pešec, trojka NZ je stala v globoki senci dolgih vej vrbe žalujke in slastno srkala topel čaj. Mimi Cerovec, gospodinja, se je

nasmejala:

»Pijte fantje, hladno je... Še bom skuhal...«

»Ja, hvala tovarišica«, se je v imenu trojice zahvalil Franc Pešec in ljubeče potrepeljal prežečega šolanega psa ob nogah.

Natanko ob 11.00 je v Dom krajanov, Tacen 31, vstopil predsednik občinske skupščine Franc Dejak:

»Zdravo tovariš!«

Z odločnim pogledom je preletel zasedeno omizje in potem predstavil tovariša iz Kavadarcev. Teško mu je bilo, da tokrat gostoma iz daljne Makedonije ni bilo mogoče razkazovati lepote starodavnega mesta s prijazne Šmarne gore. Žal! V tako hudem času je najprej potrebno stisniti zobe. Mirno in tehtno je vprašal:

»Kaj je novega, tovariš?«

Vsi ti prizori so se v resnici dogajali na dan akcije NNNP v občini Šiška 29. 9. 1979. Nekoliko bolj dramatično so opisani namerno, vendar so občani tega dne resno sprejemali in opravljali naloge, ki so jim bile zaupane. Jasno se je pokazalo, da še zdaleč ni nikomur vseeno, kaj bo jutri, čez mesec ali leto, pač takrat ko bi se znašli v stvarnem in težkem položaju. Brez dvoma so se pokazale tudi pomanjkljivosti, toda trdimo lahko povsem mirno, da je bila sklepna vaja NNNP uspel in zelo zavesten preizkus naše pripravljenosti.

B. Šefic

